

СВОБОДА

політична, просвіт-
на і господарська
... часопись ...

Виходить що-
тижня в суботу.

Адреса Редакції і Адми-
ністрації Свобода:

Львів Ринок 10.

СВОБОДА

Редактор: Др. Степан Баран.

СВОБОДА

поштує в Австро-
Угорщині річно 3 М.,
... піврічно 4 М., ...
чвертьрічно 2 М.;
в Німеччині 6 марок
річно, 4 М. півріч-
но, 2 марки чверть-
річно; в Америці 2
- долари річно.

Поодинокі числа
коштує у Львові 12
сет., на провінції 16
сотиків.

Приїзд

Митрополита Шептицького

По трьох роках розлуки вернув Митр. Шептицький до Львова на свій престол, витаний всюди українським народом з незвичайним одушевленням.

Привитанє Архикн Вільгельма.

В неділю 9. с. м. прибув з Відня до Львова о годині три на другу по пол. Архикнязь Вільгельм, тепер надпоручник при 13 (золочівським) полку уланів, щоби в імені Цісаря повитати в понеділок Митрополита Шептицького з поворотом до його рідного краю й митрополичої столиці.

Щоб дати вислів своїм почуванням з приводу сього надзвичайного акту прихильності Монарха до українського народу, явили ся на двірці відпоручники українських ментральних організацій, щоби повитати Архикнязя Вільгельма.

Коли поїзд спинив ся, Архикнязь, одягнений в полевий му дур з відзнакою У.С.С. (українських січових стрільців) на шапці вийшов у товаристві адютантів на перон. Тут найперше представили ся йому командант міста і директор поліції, після чого

Д-р Кость Левицький

виголосив отсю промову:

(По німецьки): „Ваша Цісарська Високости! Делегація українських центральних організацій має честь найвідданіше повитати Вашу Цісарську Високість і зложити подяку за ласкаве прибуте до нашої столиці. Поворот нашого князя церкви до рідного краю приніс українському народови щасливу вість, бо його Величність наш Цісар найласкавіше зарядив, щоби Ваша Високість в імені його Величності повитали українського Митрополита в його столиці. Ми вміємо сей акт Цісарської ласки належно оцінити, не тільки як вислів признаня для витревалого й патріотичного поведеня нашого Князя Церкви, але також як найласкавіше признанє для певного пожертвованя й вірного поведеня українського населеня в сім важкім часі.

(По українськи): „Ваша Цісарська Високости! Тим більше тішить нас ся Найвисша гостина, що як-раз Ваша Цісарська Високість стали її речником. — бо-ж Ваша Цісарська Високість пробуваючи довший час в боєвих рядах на нашій землі, мали нагоду заінтересувати ся долею нашого народу, пізнати сей нарід та виозумти його чисті патріотичні почування. Тому наш український нарід прийме вість про сю гостину з радістю як заповідь ліпшого часу. Він дякує своему Цісареви за його ласкавість та викидає з рук свого великодушного Монарха красшої долі. Відповідаючи сим почуванням нашого народу, підносимо оклик: його Величність наш Цісар Карло I. нехай живе! Многая літа!“

Оклик „Многая літа!“ повторила трикратно ціла делегація.

Його Цісарська Високість Архикнязь Вільгельм

відповів:

(По німецьки) „Його Величність в ціли нового признаня патріотичного поведеня Вашого Митрополита з Своїй ласці поручив мені в його імені повитати тут Митрополита. Налюняє мене вдволенем, що зможу донести його Величності, що заступництво українського населеня скористало з сеї нагоди, щоб так часто доказаний його лояльності знов дати вислів через свого покликаного речника.

(По українськи) „Прошу Вас, Панове, переказати від мене українському народови мою сердечну подяку за ваш привіт та за патріотичні почування супроти Цісаря і Монархії“.

Розмова з учасниками делегації.

Тепер речник делегації д-р Кость Левицький представив Архикнязеви учасників делегації. Архикнязь з кожним вдавав ся в розмову, виказуючи заінтересовані і знає наших відносин. Значну часть учасників делегації — як показало ся з розмови з ними — знає Архикнязь по імені з їх публичної діяльності.

Приїзд Митрополита.

Подорож Митрополита до Львова була вже від Освендіма тріумфальним походом. Не тільки на стаціях ждали товпи народу з процесіями, але здох цілого залізничного шляху процесії і нарід. На більших стаціях витали Митрополита делегації.

В самім Львові

публика збирала ся в двох місцях. Від двірця аж до костела Єлисавети сягали учасники походу, які устали ся в порядку, який установив комітет, а також непроглядні товпи народу. Крім того величезні товпи народу навіть з дальших околиць з численними процесіями ждали на площі св. Юра.

На двірці.

Поїзд, яким їхав Митрополит, мав прибути в год. 1.45 по пол.; прибув з кількома нитови припізненем. Від перочу, через салю прийняті і двірські сходи, устали ся найви значнійші члени нашої громад. Як тільки поїзд спинив ся, на зустріч Митрополитови вийшов його Високість Архикнязь Вільгельм в військовім оточенні і капітули всіх трьох обрядів. До Митрополита, при його виході на перон, підійшов Архикнязь і привітав його. Потім Митрополит привітав ся з членами капітули

Тепер в товаристві Архикнязя і оточений членами капітули вийшов Митрополит до салі прийняті, де перший промовив до нього в імені львівської гр. кат. капітули

о. офіціал Андрій Білецький.

Вивезли Тебе — говорив він — за сповненє обовязку. Тепер ми прийшли подякувати Тобі за трілітні стражданя. Далі вказав бесідник на заслуги Митрополита для церкви і народу з перед війни; до сих заслуг прилучаєть ся що-йно перебуте стражданє, а також зяходи коло приверненя сходу для католицької церкви.

Закінчив о. офіціал свою промову бажанем, щоб Митрополит прожив в здоровю

як найбільше літ, щоб під його жезлом зродило ся багато добра на нашій землі та щоби його молитви причинили ся до наступленя мира, який має такого речника в особі нашого Монарха.

Митрополит в кількох словах подякував о. офіціалови і привітав ся з ним.

Тепер промовив від міста Львова

радник двора Фідлер,

витаючи Митрополита з приїздом до столиці краю і бажаючи йому сил до сповненя апостольської місії там, де темнота царославія оповила уми брагного народу.

З черги витали Митрополита

в імені Жидів

предсідатель віроісповідної громади д-р Васер і рабін Бравде.

Тепер в імені Комітету для привитаня Митрополита промовив

Д-р Степан Федак

отсими словами:

Ваша Ексцеленціє! В днях грози ворожого наїзду Ви, Ексцеленціє, остали як добрий пастир на Своїм престолі, щоби нас кріпити у вірности для церкви, українського народу і австрійської держави. Тому рішив ся ворог Вас вивезти, щоби міг тим успішнійш звинити нашу Церкву і здобути українсько, го житя і культури. Гадав царський уряд що зломить Вас, Ексцеленціє, та що поточне ногами нашу кєрваву працю, на яку складали ся цілі покоління.

Та не дїждав сего. З царської тюрми линули Ви духом між тих, яких вивезено, які остали дома, або блукали на чужині, які бороли ся по побоевищах, а що не могли живи словом, то письмом кріпили їх душі і ставили серця. А Ваше серце, Ексцеленціє, відчуло як ми заточенці в Києві на Великдень співали „Христос воскрес“ і „Людїє веселїте ся“, що ми велїяли глибоку віру на недалеке воскресенє України та сердечну радість на Ваш поворот до праці на рідній землі. Не зломив царський уряд ні Вас, ні нас. Охорона Божої Матері, якій Ви поручали свою Церкву і свій нарід та себе, була, як Ви писали, тою силою, о яку розбила ся людська злєба і неаєвість.

Настала в Росії свобода. Коли ми ранше при замкнених дверях і заслонених вікнах, як давні християни в катакомбах, слухали нашого богослуженя, Ви, Ексцеленціє, дїждали ся, що самі могли відправляти придюдно по божих храмах літургію і виголосувати проповіді в українській мові.

Благословив Вам Бог ще і тим, що могли побачити в серци України, в золотоверхім Києві нашу власну українську державну управу, а в Раді австрійської корони мужа довіря Українця. А з великодушною ласкою нашого Найяснійшого Пана зволив прибути його Цісарська Високість, щоби звелічити нинішне свято Вашого прибутя. Ми живемо, ми ростемо як свободний, рівноправний нарід!

Пращали ми Вас, Ексцеленціє, три роки тому зі слезами, як вязня, нині витаємо Вас з радістю, як тріумфатора. Жуть на Вас, Ексцеленціє, тисячі і тисячі Вам сердечно відданих вірних людий, що хочуть побачити дороге їм лице та пересвідчити ся, що Ваш поворот се не сон, але гарна жива дійсність.

Витайте, Ексцеленціє, в стариннім городі українських князів, в столиці галицької України, як Князь, як громадянин, що не вагався віддати душу за своє стадо і за свою землю. Нехай Бог дасть Вам до дальшої праці сили і здоров'я, та нехай благословить кождо Вашу гадку і почин. Прийміть, Ексцеленціє, ці щирі слова іменем Комітету, основаного волею громади для приєднання Вашої достойної Особи. Витайте між нами, наш дорогий Архипастирю і Провіднику.

По сій промові Митрополит, сходячи сходами в діл, витав ся зі знакомими, а коли зійшов на діл,

д-р Кость Левицький

виголосив отсю промову:

Ваша Ексцеленціє! Високопреосвящений Владико!

Вертаєш по трьох роках тяжкої неволі з під російського деспота, що посягав зоптати права нашої церкви та здавити самостійне жите українського народу. Вертаєш до своєї митрополії, щоби засісти знов на своїм престолі, розпочати нову працю для добра церкви і українського народу.

В найтяжшій хвилі життя нашого народу, коли там за кордоном ледви іскра тліла, а тут російська інвазія намагала ся знищити весь наш національний добуток тоді Ти станув забором проти ворожих сусідів, що посягали на жите народу, Тебе вивезли царські поспіаки в глибину Росії як злочинця. Але жите живого народу не вбили царські деспоти. Отсе були їх послідні судороги. Бо незабаром „розкували ся заковані люди“—по сім і по тім боші кордону, впало царське правління і встала воля України.

Воля України витає Тебе, Владико, в рідний край як величну статю Мученика народного, перед яким з подивом і пошаною стає цілий культурний світ. Дай Бсже, щоби Твій поворот на волю став символом визволення українського народу!

Коли Провидіне вислухало нашої соборної молитви і вертає Тебе в рідний край, то наші центральні українські організації, витаючи Твій поворот в отсім святочнім дни радости, висловлюють непохитну надію і кріпко вірять, що в сім тяжкім лихолітті, яке переживає наш нарід, станеш кріпко в перших рядах борців за волю і права самостійного українського народу, що будеш з нами ділити всяку долю і недолю, що будеш відбивати всякі затії супостатів, які загрожують вільне жите нашого народу на його прадідній землі, та з нами не спочинеш, доки разом з народом не вибореш ліпшої долі: воскресеня українського народу.

В імя сеї праці для добра церкви і гаразду українського народу кличемо: „Наш Митрополит нехай живе многая літа!“

Похід.

Тепер Митрополит, якому дівачка синяли цвіти під ноги, підійшов в товаристві Архикнязя до прикрашеного цвітами повозу, в який всіли оба. Тимчасом похід рушив. Повіз Митрополита посував ся тільки дуже поволи, такий натовп був кругом нього.

На площі св. Юра

ждали тимчасом товпи народа з процесіями. Коло входової брами устроєно трибуну, з якої коли Митрополит приїхав сюди, промовив до зібраного народу

пос. д-р Володимир Загайкевич

отсими словами:

Великий день! Велика історична хвиля! По трилітній розлуці, по трилітній неволі, муках і нарузі вернув отсе між нас Князь гр. кат. Церкви, найвірнійший син, опікун і добродій українського народу, що ту вірність каторжним оплатив засланим. І ось зійшли ся тисячі дітий галицької України, щоби повітати Його, повітати того, що терпів за свою національність і віру, за непохитність характеру, за вірність своїм переконанням — зійшли ся, щоби заспокоїти потребу сердець наших та дати вислів нашій радости, що Він між нами, нашій любові і пошані до нього.

По сім вступі бесідник в горячих словах малює діяльність Митрополита з вибухом війни і по приході російської інвазії, Його вивезене і засланиє, ставлячи Його побіч Полуботка, Кальнишевського, Шевченка, яких так само царське правительство мучило за Україну. На ті карти історії, де записані ті імена, перейде також імя митрополита Шептицького, як документ боротьби України з Росією.

Бесідник витає приїзд Митрополита — в часі, коли нам треба як найбільше сил до праці, коли особливо потрібні люди великого серця й ума. Тепер творить ся історія світа, а разом з тим історія України.

Положене наше особливо важке. Ми все ще мусимо бороти ся за наші права. Від нашого національного тіла відірвано Холмщину; подібне творить ся на Волині. В тяжкім часі нарід жде від Митрополита слів і діл, які стали би на сторожі прав народу.

Бесідник кінчить горячим привітом в честь Митрополита.

В церкві св. Юра,

куди пішли тепер учасники, відправлено молебень, по яким

о. Теодозій Лежогубський

виголосив на честь Митрополита отсю проповідь:

Ваша Ексцеленціє! Слава Богу Христу!

З отсим християнським і прахідним привітом українського народу на устах, з великим подивом в душі, з сивівською пошаною та діточою любовію в серци, складає Вашій Ексцеленції чолобитню ціла галицька провінція церковна в сім катедральнім храмі в хвилі, коли Ваша Ексцеленція по трьох літах неволі за Божою волею вступила в старинний город князя Льва, щоби засісти знов на престолі славних предків та вести своє стадо до Бога, гоїти Його глибокі рани, бути Його серцем, що відчуває кождий біль, бути Його зіницею, що добачує всяку небезпеку і глядить в будучність, бути Його Батьком, бути „всім для всіх“.

Слава Богу за все, що стало ся, слава і честь „од рода в род“.

Тоді, в сю страшну хвилю, на якої спомин здригнеть ся серце чоловіка ще й за тисячку літ, тоді, коли Ваша Ексцеленція під „штиком салдатів“ опускали свою катедру, тоді ми не були в силі зняти ся духом, не були в силі зрозуміти „знамя“. Аж опісля, коли світові події, серед котрих кується і доля нашої церкви та народу, стали слідувати одна по другій майже зі скорості людської думки, аж тоді стали отворити ся нам очи.

І серед бовдурів диму та опарів теплої крові, що зносять ся з побоєвищ, серед руїн та згарищ добачуємо очами нашої віри недослідиму для людського ума дорозу, якою подобаєть ся Всемогучому Богу вести нашу церкву та нарід і серед реву гармат та людського стону дослухаємо ся голосу Божого Провидіння: „Іди, яко согуд ізбраи ми єсть сей, пронести імя мое пред язика і карми і синми Ізраїлевими“.

Ми немічні, слабодуші маловіри плакали, коли дізнали ся, що хвилевий переможець важив ся піднести руку на Помазанника, бо ми терпіли, мов би хто роздирав наше серце та сипав в нього горячого приску. Ми великим своїм терпінням, про яке віримо, що своєю безмежностю сягнуло аж до небесних воріт, що майже з одчаєм межувало, — ми були подібні до того гуртка перших християн, що ще не просвічені св. Духом, не розуміли слів пророка: „Сей о нас болізуєт“, що „язвою его ми ісціліхом“.

Та їх печаль в радість преміни ся! Ми плакали, як люблячі діти, а нині дякуємо Богу і Вам, Ваша Ексцеленціє, за ваші терпіння, як діти католицької церкви, як діти українського народу.

До наших злиднів, нещастя та страждань додав Бог в безконечній своїй премудрості і се, а саме неволю Вашої Ексцеленції. Може се послідна важка капля у великій чаші терпіння св. Унії та українського народу...

Катехізм Українця.

З брошури виданої товариством „Вернигора“ в Києві 1917.

1. Український нарід.

Хто ми? Ми Українці.

Хто такі Українці? Українці се нарід славянського пня.

Чому зовемо ся Українці? Бо народили ся Українцями та розмовляємо українською мовою. Деякі несвідомі Українці звать себе по давньому: Русини, або по місцевому Буковинці, Галичани, Гуцули, Лемки, Полтавці, Подоляни. Та це назви місцеві, а спільна назва наша: Українці. Так само і для Тирольців, Прусаків, Швабів та Баварців — спільна назва: Німці.

Хто ще Українець? Українець той, хто зачисляє себе до Українців. Та багато ще стрічаємо людей несвідомих, і тих приходять ся нам навчати, щоб вони знали правду. Москалі затуманюють наш нарід, бо хотілиб нас повернути на Москалів.

Бо що-ж се таке: один нарід або нація? Нарід, се велика громада людей, одна велика сім'я-родина, люди, що розмовляють одною мовою, розуміють себе, співають однакові пісні, мають однакові звичаї, письменство та історію.

Хто приналежний до народу? Приналежності до народу не можемо вибирати по

своїй вподобі. Приналежним до народу стає кождий чоловік уже своїм народженням, своєю природою, тілом і кровію. Тільки свідомим членом народу стає Українець аж тоді, як освідомить ся, як буде знати добре свій нарід.

Що-ж дієть ся через те? Народня приналежність зближає і єднеє до себе всіх, хоч би й найдальше живучих Українців. Дорощий та милійший нашому серцю все буде Українець, чи він родом з Києва, Полтави, Харкова, чи зі Львова, Черновець або Сигота, — з міста города чи з села, бо він приналежний до нашого українського народу, разом з нами всіми, бо се наш брат по народности. Усі інші народи, хоч би й жили на Україні однаково для нас вони чужинці (хоба тоді не чужі, як стали-б Українцями).

Чи є ще на світі й інші народи? Є, та не те що ми. Вони нам чужі, далекі, а декотрі й ваші тяжкі вороги. Вони розмовляють чужими, незрозумілими для нас мовами, інші у них звичаї, інші пісні, инша у них історія.

Як зветь ся той, хто вирікаєть ся свого народу? Такий, хто для корести вирікаєть ся свого народу, се зрадник. Зрада — се найтяжший злочин, який тільки знають люди. Тому ми ніколи не зрадімо та не покинемо нашого українського народу. Правдивий син свого народу все буде тої думки; „Швидче нехай умру, як маю я забути мою Україну! Бо з Україною, з українським на-

родом звязане все наше жите, се наше найвище добро, наша гордість і слава!

2. Українська земля.

Де живуть Українці? Українці живуть на Україні, від Карпат, Сяну на заході аж по Кавказ на сході; від річки Припети на півночі, аж по Тису і Чорне море на полудни.

Що таке Україна? Україна — се вся велика земля, на якій живуть Українці. Коли була Україна самостійною державою, поки над нею не запанували чужинці. Тепер більша частина України під Росією (Московщиною) як от Надніпранина, Волинь, Поділля, Поліся, Степи і Кубанщина і зветь ся через те російська Україна, в столицею Київом. Невеличка частина України під Австрією: Східна Галичина (місто Львів) і північно західна Буковина (з містом Чернівцями). Під Угорщиною: північно східне угорське Загір'є за карпатськими горами (міста Сигіт і Мукачів). Як бачимо, наша Україна розділена поміж три держави.

Чи велика українська земля? Україна простягаєть ся від Кубані аж до ріки Сяну. Се велика і простора земля, і після Московщини се найбільша країна між усіми європейськими державами.

Чи живуть Українці і поза межами України? Через те, що над Україною панують чужинці, нерав мусіли Українці покидати свій рідний край та мандрувати на чужину.

Раділи фарисеї та книжники, що вбили Ізраїля. Раділи і вороги св. Унії та українського народу, бо думали, що людською силою зможуть знівечити Боже діло. Та радість їх не довго тривала. Під тягаром власних злочинів завалила ся величезна будівля, записуючи на послідних листках своєї історії людства, а на її кладовищі розпу стять широко свої парості найкрасша гажузь католицької церкви та зацвіте рісним цвітом християнських чеснот, яким пишала ся в перших віках християнства, а серед вільних народів і український знайде належне йому місце.

Ми дякуємо Вам, Ваша Ексцеленціє, бо Ви не лиш що своєю незалежністю промостили дорогу для святого діла там за кордоном, але ще і щитом нам були тут, хоч Вас, Ексцеленціє, ділили від нас брами тюрми, бо без Ваших страждань — хто зна — кілька більше вийшло би ся було нам терпіти. Се не пусті слова, се дійсність, яку ми пережили в послідних трьох літах. Така Божа воля! „Да будет імя Его благословенно“.

А коли пів року тому назад на стінах „тюрми народів“ появилася віща напись: „Mahe Tekel Fages“, коли вістка про се, спершу глуха, а відтак чим раз певніша розійшла ся по світі, у нас живіше забило серце. Та ми бояли ся виявити один перед другим свої задушевні мрії, щоби не почувти снів, які вбили би нашу надію на поворот Вашої Ексцеленції, яку ми як найкрасшу цвітку розради плекали в своїм серці. Як чоловік, що пробудив ся по страшнім сні жидий в холоднім поті, хоч свідомий, що знора проминула, одною рукою придержує серце, що молотом беть ся у груди, а другою робить знак хреста, дякуючи Богу, що страшний сон проминув, так ми. знали вже, що творці нового ладу рішили ся звернути Вашій Ексцеленції найбільше добро чоловіка, свободу, та все таки дрожали на гадку, що може зайти щось, що спинить поворот, дрожали, бо події послідних літ навчили нас, що людська злоба нераз краю не знає.

Та Богу дякувати час вичікування, тривоги та несупкою минув, а ми бачимо знов серед нас Того, за яким очі видивлювали, за яким думками слідили з одного постою Його неволі в другий, за якого з серця засидали молитви.

Не кличемо до Вас, Ваша Ексцеленціє: „Витайте нам!“, бо хіба ж таким словом витають діти батька, що вертає з довгої, не безпечної дороги? Вони кидають ся йому до ніг, цілують його руки і крізь сльози жалують ся, що їм було зле без батька. Кажуть: „Мама развраз плакала по кутах, а на нас сусідські діти кидали камінем, тро-

чили нас і сами, самі шкоду робили, а склали на нас. Казали, що татуньо вже не вернуть, що нам заберуть наші образи з хати, що нас проженуть з обійстя“. А батько серцем відчуває, що дітям не гаразд було без нього і каже: „Я знаю, що вам до-скулювали чужі діти, що не було кому об-стати за вами, але я мусів їхати. Ви ще малі, не ровтмієте того. Та я вам гостинця привіз, мої кохані. Я багато заробив отсею дорогою. Дасть Бог, не буде у нас через цілий рік переднівку, ви не будете мусіти ходити у найми, а станете господарями на своїм ріднім обійстю“. Ненька радіє, а очі дітий крізь сльози мов зірки сіяють, а батько цілує їх головки, пригортає до своєї груди і робить над ними знак святого хреста. Благословить їх.

І ми, Ексцеленціє, Ваші діти і ми Вас витаємо як Батька. Благословить нас! Ми так довго ждали на Ваше благословення Його нам так дуже потрібно!

Тепер промовив Митрополит,

горорючи про свої терпіння на славу Божу і звиваючи вірних, щоби в молитвах дякували Богу за Його велику ласку.

Проловись, яку виголосив Митрополит вчора в церкві св. Юра, звучала:

Дорогі брати, вірні і діти! Коли я тому 3 роки Вас опускав, так я терпів дуже, терпів я не тому, що мене могло ждати щось важкого найтяжшого, бо за віру понести і смерть то річ солодка і пожадана. Хрест, то дерево тверде, хто його однак обніме і візьме на себе, той бачить, як з того стятого дерева чудові цвіти розцвітають. Я терпів тому, що я не міг разом з Вами терпіти. А се біль так великий, що я його глибини передтим не знав. Коли я в часом у вязниці довідував ся про Ваші терпіння, так я знова терпів страшно, бо не міг з Вами терпіти, ні Вам помочи. Але я вірив, і віра в мені перемогла. Бо розум казав вже не сподівати ся на ніщо, бо нарід просто перестав віддихати, гинув. Та віра побідила. Той поганський безбожний царат розсипав ся в порох, а нарід, що віками був гнетений, якому відобрали віру і мову, встав, жие і глядить в красшу, ясну будучність.

Та і по сей бік, заповідаєть ся для нас красша будучність. По великих і многих хрестах, які є так потрібні, приходять і для нас красші дні. Се Вам заповідаю, бо знаю про се. І запорукою нам в тім є також, що ми тепер і в Найвисшій Домі маємо своїх приятелів і покровителів. Тому звиваю Вас, мої брати і вірні діти, заспівати зі мною благодарственну пісню „Тебе Бога хвалим“. Не за мій поворот, хоч я за него Богови покірно вдячний і тішусь ним, та кажу, не за мій поворот дякуймо Богови. Бо коли я

знов між Вами і до Вас можу промовляти і знов для Вас працювати, то я передовсім перепрошую всіх Вас і кожного з окрема за те, що я може не дав Вам такого доброго і глибокого приміру, як я повинен був дати. Я обіцяю Вам, що від тепер по літах неволі у відзисканій свободі мої жертви і мою працю я лиш поглублю і ще чистішими приносити буду. Ми відспіваймо пісню подяки „Тебе Бога хвалим“ за те, що удержав нас серед тяжких хрестів і що дає нам можливість далше працювати Йому на славу, а нам на красшу будучність.

По всім всі відспівали ими „Тебе Бога хвалим“.

Архиерейське благословення.

З церкви удав ся Митрополит до своєї палати і вийшовши на балкони, поблагословив хрестом вібраних.

Вечером

відбуло ся прийняття в митрополитській палаті для української інтелігенції, в котрім взяв участь також і Архикнязь Вільгельм, котрий розмовляв опісля з многими нашими муштинами і жінками, випитуючи ся подрібно про наші відносини.

Ві втерок

11. с. м. явили ся у митрополита депутатії українських товариств, щоби позитати Його іменем товариств. Явили ся також священники з краю, що дуже численно зіхало ся на приєтане Митрополита.

Архикнязь Вільгельм відїхав до Відня ві втерок 11. с. м. о 3 год. по пол. пращаний на двірці українською депутатією.

До українського народу на Буковині.

Дорогі Братя!

Кожний з Вас мабуть має ще добре в тямці відклик вібраних Вами послів з року 1914, яким ми, ставши рама об рама з нашими галицькими братами, завивали мілій український нарід з Буковини, виявити своє привязане до Австрії і її преславної династії і згуртувати всі фізичні і моральні сили, щоби відперти напад царської Москви, вимірний против Австрії під покривкою охорони сербських скритовбийників.

Між тим помер загально і слушно Вами улюблений старенький цїсар Франц Йосиф, а на престіл вступив син його братанка, цїсар Карло I., вкритий славом побідника в безчисленних битвах проти нашого поковнічного

Чимало Українців живе в Америці: Канада, Сполучені Держави, Бразилія; в Азії: Приамурський Край, Сибір.

Скільки-ж усіх Українців? Українського народу живе на світі 40 мільонів, а саме під Росією 34 мільони, в Галичині та Буковині 4 мільони, під Угорщиною 1/2 мільона. Емігрантів з поміж Українців в Америці 1 мільон.

Яке місце припадає Українцям поміж народами Європи? Поміж народами Європи що до великості припадає нам п'яте місце. Великість народів Європи (не вчислюючи сюди інших частий світа) представляєть ся так: Німців 75 міль., Москалів 72 міль., Французів 42 міль., Англіїців 41 міль., Українців 40 міль., Італійців 33 міль., Еспанців 18 міль., Польків 19 міль., інших значно менше.

3. Українська мова.

По чім найлекше пізнати, що ми Українці? Найлекше се пізнати по нашій мові. Мова єднає людей в один нарід. От наша українська мова єднає близько 40 мільонів Українців, які ще з дитячих літ розмовляють сею мовою.

Що-ж таке народня мова? Народня мова — та, якою, розмовляє увесь нарід. Кожний нарід має свою рідну або матірну мову і нею скрізь розмовляє. Рідна мова се велике народне добро. Нею думаємо, нею пишемо і читаємо.

Чому розмовляємо українською мовою?

Бо кождий любить свою рідну мову: Німець — німецьку, Болгарин — болгарську, а Українець — українську. І все, що гарне, всі му дрощі світа, науку, письменство ми найкраще розуміємо, коли се чуємо на своїй рідній мові.

Чи ми любимо свою рідну мову? У своїй хаті ми часом й не бачимо, як дуже полюбили ми українську мову. За те на чужині, як де тільки зачуємо нашу мову, дуже радіємо. Бо чоловікові найкраще чути та розмовляти рідною мовою.

Чи вже давно розмовляють Українці своєю мовою? Більш як тисячу літ. Розмовляли нею наші предки, процвітала вона і в палатах наших великих князів, королів та гетьманів. Українська мова була колись розговорною мовою й у литовських, польських вельмож, та й волоських господарів. На нашій мові маємо усякі книги та школи.

Чим визначаєть ся наша мова? Визначаєть ся наша мова не тільки тим, що розмовляє нею так багато людей. Вона ще й своєю красою стоїть вище інших мов. Учені люди (чужинці), порівнюючи нашу мову з іншими європейськими мовами, признали нашій українській мові друге місце з ряду між усіми мовами така вона мелодійна, музикальна, милозвучна (перше місце має італійська мова). А між славянськими мовами наша найкрасша і через те перша. Бачимо, що ні англійська, ні польська, ні московська, ні румунська, а хоч би й французька мова — не рівня нашій рідній, українській мові!

Чи українська мова одна на всій Україні? Одна і та-ж сама на всій Україні. Але як інші стародавні мови, так і наша має деякі відмінні (нарічі або діалекти), бо не скрізь однаково вимовляють ся деякі слова. От маємо, нпр. діалекти: чернігівський, поліський, гуцульський, бойківський, лемківський; чистою, гарною українською мовою розмовляють в Полтавщині.

Що стало б ся, як би ми забули свою рідну мову? Як би ми нашу рідну, Богом нам дану і освячену, українську мову занекали, забули, а прийняли чужу, — тоді по нас всіх і слід загинув би на землі,

„Мова рідна, слово рідне!
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має!“

Хто не шанує рідної мови, той не шанує себе самого, ні своєї сімі родини, ні своїх прабатьків, які тою ж мовою розмовляли. А хто стидаєть ся рідної мови, заслужив на те, щоб і його всі люди стидали ся та ним погорджували. Бо стидуючись рідної мови, він кривдить не тільки рідну матір, але й увесь нарід! Чесний, правий чоловік ніколи не стидаєть ся своєї рідної мови. І сам розмовляє скрізь своєю мовою і пильнує, щоб усі люди її шанували.

(Дальше буде).

ворога — Москаля. Дорогі братя! Ви сміло можете покликати ся на висказані нераз слова признаня обох сих монархів, що український нарід на Буковині сповнив в цілости радо свої обовязки підчас війни.

Почавши від серпня 1914 року, була північна часть Буковини майже без перерви полем бою; осіною того самого року наше українське населене між Прутом і Дністром перше було видане на поталу навалі царських орд; тоді то буковинське населене, а в першій мірі Українці, доложили всіх зусиль, щоби власними силами визволити ся з під царської руки: з безприкінною героїською відвагою стануло проти ворога буковинське краєє ополчене, зорганізоване на борзі випробованим на війні Фішером і вже на шестому тижні завзятих боїв встигло воно вирвати столицю краю, Чернівці, з під царської перемоги. Та надто великою була перевага ворожих військ! Місяць пізніше за лили Москалі знов наш край і через чотири довгі місяці держали в своїх кігтях землю від Дністра по Бистрицю. Аж армія ген. полковника Пфляндера Бальтіна, що в її рядах доказали чудес незрівнано хоробрі буковинські добровольці, а між ними наші завзяті Гуцули, під проводом полковника Папа знова освободила наш рідний край в січні 1915 р.

Та коли під Зелени святя 1916 р. зросла знов перевага ворожих сил і безпощадно жертвовано маси царських військ, щоби забрати наш край, наші хоробрі оборонці не могли довше встояти ся. Тоді Буковина від Дністра по Дорну знов перейшла під московське пановане, яке тревало майже чотирнадцять місяців.

Дорогі братя! Те, що перенесли Ви на собі за той час і кілько натерпіла ся отта часть українського населеня, яка покинула край, не відаючи, чи коли зобачить знов рідну землю, те все колись буде написане в історії золотими буквами як доказ пожертвованя й вірности українського населеня Буковини цісареві й державі.

Колиж Ви нині знов — дасть Бог, на все — війшли ся з тими яких зволити обдарувати своїм довірем в часі мира, то ми можемо лиш дати вираз нашій невимовній радості з того, що минули ті три роки страшного часу і що наш нарід мужно переніс той тяжкий допуст.

Згадаймо надто славні оружні подвиги всіх буковинських Українців, що служачи при краєвих полках чи при Січових Стрільцях або при гуцульських Добровольцях, а часто навіть втілені поміж чужомовні військові формації армії, по словам світлих вождів цісарської армії, всі своєю героїською відвагою виявили найзнаменитші чесноти жовірської владі.

Дорогі братя! Українське населене Буковини через три роки воєнної грози оказало ся вірною сторожою цісареві й державі на крайнім сході монархії. Полезі маршали Кевеш і принц Леопольд Баварський, а так само генеральні полковники архикнязь Йосиф і Бем Ермолі, що то їх полководчим чеснотам завдячуємо те, що сьогодні знов стали пананами на рідній землі: всі вони зволити на привіт Ваших заступників з нагоди висвободженя Буковини відозвати ся горячими словами похвали для вірного свому цісареві буковинського народу.

Через те дані нам, Вашим провідникам, можливість і право: домагати ся для Вас від держави направи всіх нанесених Вам шкід і відбудови Вашого господарського й культурного житя, бо се належить ся Вам і Вашим дітям за Ваше гідне поведене перед ворогом і поза боевою лінією підчас ворожого наїзду.

Дорогі братя! Будьте певні, що Ваші заступники вповні свідомі того, яку вагу має теперішня хвиля Вашого існуваня, для Вашої будучої долі. Ваші заступники в тім щасливім положеню, що можуть утвердити серед Вас найкрасші надії на таку будучність, бо знають, що на чолі держави стоїть шляхотний молодий цісар, повен пориву до великих діл, повен зрозуміння для потреб широких мас, а при тім перенятий пошаною для пиятої нашій нації вірности характеру. Він пізнав Українців в окопах, він знає також, як ставили ся Українці до цар-

ської влади і як вони поведили ся на вигнання, як збігці.

Ми, українські послы, можемо вповні уповати на те, що коли б правительство і парламент навіть по досвідах сеї війни не прийшли до пізнаня своїх обовязань супроти української нації в Австрії, що тоді наш знаменитий цісар Карло дасть нам наші права!

То ж зі спокоєм, дорогі братя, можете виглядати кінця війни!

В злуці зі сильним і вірним союзником — Німеччиною, із спорідненими нам племенно Болгарами і з хоробрими Турками наша славетна армія очистила майже весь австрійський простір від ворога, а надто занеда сотки тисяч квадратних кілометрів ворожої землі.

Але цісар Карло се мудрий і миролюбивий володар. Він бажав лиш сего одного: доказати ворогові, що й найгірнійша навала ворожих військ не в силі захитати старої преславної монархії. Йому не бажает ся загарбати чужої землі; йому далеко до того, аби хотіти скривдити якого сусіда; він і не думає ставати в дорозі новому російському правліню. Він бажает тільки одного, і то зовсім слушно, а то: щоби ніяка чужа держава не мішала ся до внутрішних справ Австрії.

Він готов признати народам Австрії, а між ними й Українцям те право самоозначеня, яке годити меть ся з konieczністю вдержати суцільність монархії.

Ось чому всі тямущі серед всіх народів Австрії гуртують ся довкола цісаря! І ся одностунність і рішучість австрійських народів, перенята щирим бажанем мира, оєрта на незрівнаний хоробрости й витрвалости союзних армій, остаточно мусить увінчати ся миром, якого бажает цілий світ.

Дорогі братя! Великі жертви, понесені Вами, є тим засівом, який принесе Вашим дітям і внукам цінні плоди й покладе основи їх щасливої будучности.

Ся довго вижидана краща доля прийде тим певнійше, що народна свідомість вспіла мимо воєнних страхів поширити ся, скріпати і поглибити. Наші національні противники не встигли придавити українську справу в тім розгоні, з яким дала пізнати ся світови якраз в часі війни: мов один муж підняли ся наші брати в Росії проти царського гнету і дійсно звергли московське ярмо.

Ніякий чинник не є в силі спрятати зі світа сеї відрадної для всіх Українців події; вона й стане основою оправданих надій на кращу будучність усеї української нації.

Дорогі братя! Як зібрані Вами заступники, Ваші послы сповнили за весь час воєнний свій обовязок, дбаючи про те, щоб не вкорочено Ваших прав і не переочено Ваших великих діл в користь цісаря й держави; навпаки: ми довершили сего, що вони найшли оцінку і признане.

Коли отже збережете нам, вибраним заступникам, довіре, яким зволити нас обдарувати, ми, остаючи як досі, так і далі Вашими дорадниками, провідниками і заступниками, проведемо Вас до мира, який, надіємо ся, небавом завитає до нас.

Від Союзу українських послів до сойму і до ради державної з Буковини:

Микола Василько
голова

Микола Спинул
писар.

- Наші люди з відбитих областей -
--- ПОДІЛЯ І ПОКУТЯ ---

в справах військових причинків, урльопів, реклямаційних і взагалі адвонатських — нехай звертають ся о пораду і поміч ДО КАНЦЕЛЯРІЇ АДВОКАТА

:- Д-ра СТЕПАНА БАРАНА :-
у Львові, Ринок ч. 10.

Світова війна.

Загальний огляд.

На фронті Риги Москалі щораз дальше уступають. Німці посунулись вже яких 70 кілометрів вперед. Газети держав почтєрного порозуміння жадають для Росії помочи та домагають ся обсаджєня Петрограду своїми військами, щоб не допустити до занятя столиці Німцями. Більша часть тих газет робить Москалям тяжкі закиди що до трусливости XII армії, а російське правительство постановило навіть ту армію з військових ліст вичеркнути. Тимчасом Німці признають повну хоробрість XII армії, а відступлене її уважують потребою залізної конечности. Війська XII російської армії були приготовані на німецький наступ та складли ся з 15 дивізій, знаменито заосмотрених у воєнний матеріал. Уступили вони, побоюючись скривленя німецькими силами, що ділали на суші і морю.

Над Сочєю не прийшло до більших боїв з виїмком Монте Сан Габрієле, де Італійці спішно окопують ся. В Каринті наші пробоеві стежі завдали неприятелеви тяжкі втрати на горі Грамуда. В Тироли одна з розвідних стеж вдерла ся до ворожого становища, знищила його й привела як полонених 3 офіцерів 150 жовірів, та здобула два скорострїви. Велика битва над Сочєю скінчила ся повною невдачею Італійців, котрих втрати в людях доходять до чверти міліона.

На фронті архикн. Йосифа на буковинськорумунській границі перейшли оводі по сильнім артил. приготованю російські та румунські курії до приступу на здобуті нами становища. Іх відперто в великими втратами.

В Македонії розвиваєть ся живійша боева діяльність. Французи, Москалі й Італійці заатакували великою перевагою наші війська, які були приневолені уступити до приготованих становищ.

На заході велика французька сфєнзива перейшла вже в поменші битви, які не можуть мати більшого значіння. Головно не вдала ся ціль сеї великої літної офанзиви у Фляндрії, де Англіїці викиненем Німців хотіли відобрати їм точку оєртя для німецьких підводних лодок.

Низше подаємо звіт австро-угорського штабу за час від 5 верєня до 11. верєсєня с. р. включно.

Звіти австро-угорського генерального штабу.

Війна з Росією і Румунією.

(5/9). В области австро угорських військ не було ніяких подій.

(6/9). На фронті архикн. Йосифа часте жива боева діяльність.

(7/9) Нема що донести.

(8/9). Ніяких особливих подій.

(9/9). На фронті військ архикнязя Йосифа місцями боротьба артилерії і живійша боева діяльність.

(10/9). На фронті військ архикн. Йосифа перейшли вчера російські і румунські баталіони до наступу на наші здобуті недавно становища. Іх відперто без виїмка та завдемо їм важкі втрати. На решті фронту тільки уміркована боева діяльність.

(11/9). Коло Сольки на Буковині російський наступ відіпхнув дещо наші лінії. Над Прутом і в східній Галичній по обох сторонах оживлена звідна діяльність.

Війна з Італією.

(5/9). Дев'ятнадцятий день одинакотої битви над Сочєю виповнили важкі бої. Коло Можені наші атаківі війська, посуваючи ся наперед, зустріли глибоко уставлений італійський наступ і спинили його. Чотири дальші наступи відперто Монте Сан Габрієле ажаєдуть ся від вчера рано знов в центрі боїв, які зросли до найбільшого завзятя. Неприятель все на ново наступає на скалистий шпиль, який кілька разів діставав ся в його руки, але за кожним разом наша славетна піхота його відбивала. Бої ведуть ся до сеї хвилі з незменшеною силою. Коло Горичі

зробив неприятель кілька безуспішних наступів. Підприємте, розпочате коло Сольо і Моленці в цілі гоправи становища наших військ, довело до завзятих боїв на цілїм Красі. Всі наступи неприятеля зломилї ся о хоробрїх поставу оборонців Красу. Сто італійських офіцерів і понад 4.000 жовнірів дістало ся в наші руки. Число полонених від початку битви вносить 15.000.

Італійські летуни знов 2 рази заатакували Трієст.

(6.9). Вчєра минуло дванацять днів, як Італійці розпочали великий пляновий наступ на Монте Сан Габрієле. Могучі маси гармат і мінометів злучили огонь проти наших гірських становищ. На вузкій просторі йшла день і ніч до приступу піхота що найменше осьми італійських бригад. Передвчєра бої дійшли до найбільшої сили Шпиль гори у змінних боях часо міняв посідача. Але радість неприятеля, який прагнув сензаційного успіху, була передчасна.

Жертволюбна витревалість наших військ віднесла побіду. Острі протинаступу відкинули неприятеля й відібрали йому хвилею набутий терен. Вчєра вечером Монте Сан Габрієле була знов вловнї в наших руках. Вечером відбито кроваво сильний наступ. Збиране італійських військ в долині ражеждати дальших боїв.

На схід від Гориці відперли ми 4 наступи. На полудневій часті Красу боротьба вела ся цілий день. Італійців викинено з їх передніх становищ і наша хоробра піхота вдержала здобуті лінії проти всіх проб неприятеля направити свою невдану сильними наступами. Число полонених в сїм місци 4. і 5. с. м. зросло на 160 офіцерів і над 2.200 жовнірів.

Трієст був знов цілю двох італійських воздушних нападів.

(7.9). Атаки неприятельських летунів на отверте місто Трієст стають ся щоденною подією. Боротьби на полудневій часті високорівні Красу тривають дальше. Даремно силкуєт ся неприятель відобрати нам успіхи остатніх днів. Наші війська кількакратно здержали його наступи протинаступами, причинили поніс значні втрати. Ще безнастанно іде бій за Монте Сан Габрієле.

Нїяка жертва не є для неприятеля за великою. На північній стоці гори розвило ся вчєра десять наступів. На західній стоці відперто тяжкий приступ. Від дня 19 серпня взяли ми загалом в полон 500 італійських офіцерів і 18.000 жовнірів. Кроваві втрати неприятеля в 11. битві над Сочєю зовсім не менші як у попередніх битвах.

(8.9). Гора Монте Сан Габрієле оставала під огнем тяжкої артилерії. Нічний наступ піхоти Італійців відперто. Біла Бессєка в полудневім Тироли заволоділи наші війська неприятельською точкою опертя наступом; взято полонених і машиніві карабіни.

(9.9). Гора Сан Габрієле і інші віатинки фронту над Сочєю остають під огнем тяжкої італійської артилерії. Неприятельську піхоту здоржано на місци нашими батареями.

(10.9). На фронті Сочі не прийшло до нїяких більших ділань. Тільки гора Монте Сан Габрієле находила ся також вчєра під сильним огнем артилерії. На Монте Сан Габрієле Італійці поспішно окунують ся.

На Каринтійськїм фронті наші наступаючі патрулі були діяльні з успіхом на горі Грамуда, де завдали неприятелеви тяжкі втрати. На тирольськїм фронті один з наших відїздів вдер ся до неприятельських ровів, знищив тамощні становища і вернув, поламавши 3 офіцерів і 50 жовнірів та здобувши машиніві криси.

(11.9). Перерва в боях над Сочєю триває далі. Без огляду на те, чи Італійці плянують ще якісь наступи, можна дотеперішній вислід одинацятї битви над Сочєю, початої д. 17. серпня ствердити в сєй спосіб, що також і нова проба сили неприятеля не зуміла ввести нїякої зміни у воєннїм положеню на полудневім заході, та що битва аж до сєї пори означає без сумніву нову невдачу Італійців. Занята села Сельо на Красі, яке з початку боїв лежало на нашій найбільше висуненій області, творить одну користь неприятеля. Коли наші вожди та їх генеральні штаби через безупинне, ґрунтовне введене

в діло штуки ведемї війни створили умовини для побідної оборони, то наші хоробрі війська, а серед них все на переді піхота, здобули собі знов тривалу славу. Так само повні успіхів були для нас бої в долині Віппави і коло Гориці, де ні один, хочби навіть вузкий пасок землі, не остав в руках неприятеля. На горбку Банзіца і Гайлгенгайт мали Італійці початковий успіх, який спонукав нашу управу взяти наші лінії на просторі 14 км о 2 до 7 км. взад.

Від сєї пори не повели ся всякі могучі проби неприятеля, щоб наступами на Монте Сан Габрієле і на відтинок, положений на північний схід відтам розвинути користь, добути за ціну великих жертв в операційвий успіх. Події коло Брг і на Банзіца в жадній мірі не вплинули на положенє над Сочєю. Бої, передовсім бої о Монте Сан Габрієле, будуть ся все згадувати, де буде ходити о вказанє приміру найвитривалїших, найславнїших оборонних боїв. Сила ужитих Італійцями в битві над Сочєю 8. дивізій на області ледви кількакількометровій не має собі рівної у всіх атаковних боях світової війни. Втрати Італійців відповідають сьому способу веденя війни. Вносять вони, не числячи 20.000 полонених, після найдокладнїшого численя 230.000 жовнірів, отже майже чверть мільона. Група військ генерала полковника фон Боровича може з остатніх успіхів черпати сильну надїю, що о її побідний опір розібють та такж в будучинї всякі наступи неприятеля, який веде війну в цілі грабежи країв.

Велике замішанє в Росії.

В Росії ширить ся що раз більше рух в цілі привернення царського панованя. Сей рух організують головнї давнїші урядники, яких тепер прогнано і висші офіцери за згодою і відомостю членів царської родини. З обави, щобі бувшому цареві Миколі II не вдало ся втечи з Царського Села коло Петрограду, де жив під сторожню разом зі своєю родиною, тимчасове правительство веліло вивести бувшого царя Миколу II. разом з жінкою і дїтьми до Тобольська на Сибірі; там приміщено його як в'язня.

В Петрограді викрито монархістиччу організацію на широку скалю. Називала ся вона "Святою Росією", а органом її була завішена недавно часопись "Гроза", яку розширювано головнїм жовнірами на румунськїм фронті. Одна із статей "Грози" зокзалувала, що тільки цар може дати Росії хлїб і мир. Англіїці і Французи є неприятелями Росії. Всіх провідників сєї організації арештовано.

Проти тимчасового правительства виступив також теперішній начальний вожд пілої російської армії генерал Корнілов, що рівночасно є протівником Українців. Генерал Корнілов зажадав від президента міністрів Керенського, щобі уступив і віддав йому цілу власть в його руки. В відповіді на се Керенський усунув цілковито генерала Корнілова і в його місце іменував начальним вождом цілої російської армії команданта північної армії генерала Клембовського та видав до народу слїдуючий маніфест (відозву):

Дня 8. вересня с. р. зголосив ся до мене член Думи Львов і вїзвав мене в імені генерала Корнілова, щобі я віддав цілу цивільну і військову власть генералови Корнілову, який утворить нове правительство після своєї владоби. Правдивість сього вїзваня Корнілова потвердив мені потім сам генерал Корнілов телефонїчно. Тимчасове правительство, яке се вїзване, звернене до нього, вважає пробою деяких кругів населеня використання тяжкого положеня в краю в цілі приведеня краю до стану, що спротивляєт ся революційним здобуткам, признало конечною річю, припоручити мені ужити конечних в інтересі добра вітчизни і свободи способів в цілі знівеченя в самім початку всяких замалів на найвисшу власть і на права здобуті горожанами в революції. Тому ужию в цілі вдержаня публичного порядку в краю всіх потрібних заряжснїя, які в своїм часі будуть подані до відомости населеня. Рівночасно приказую:

1. Генералови Корнілову, щобі віддав свій уряд начальному командантови армії на північнїм фронті, які замикають доступ до Петрограду, а генералови Клембовському щобі провізорично обняв службу генералїсїмуса, при чїм має оставати в Пскові.

2. Завїшую над містом і над повітом Петроградом воєнний стан. Звертаю ся до всіх горожан з вїзванєм, щобі вдержали спокій потрібний для добра армії і фльоти та щобі сповнили спокійно й вірно сїй обовязок оборони вітчизни проти внутрішнього ворога.

Наслїдком вїзваня Корнілова до тимчасового правительства всі міністри зложили свої уряди, щобі дати Керенському цілковиту свободу діланя. Всі міністри повнять на разі тимчасово свої уряди.

За грзницею розїйшла ся вістка, що в суботу 8 с. м. чи в неділю 9 с. м. убито Керенського в Петрограді. Тимчасове правительство загалю сїю відомість, яка одначе розширюєт ся як блискавка. В Петрограді панує незвичайне замішанє. Корнілов відмовляєт ся покинути своє становище та старьєт ся здобути собі міщанські і патріотичні круги.

На залїзничій лінії з Люби до Петрограду зірвано шини. Перші відділи військ Корнілова мали вже прибути до Люби, що лежить в віддаленю 100 верст (около 15 миль) від столиці, в котрій находять ся війська вірні правительству. Так звана "дика дивізія", якою проводив Корнілов, спустила фронт і почала марш в напрямі столиці. Обсадила вона залїзничий дворєць в Вирні в віддаленю 45 верст від Петрограду, на залїзничій лінії з Петрограду до Рибинська, на якій спинено всякий рух.

З нагоди відкликаня начального вождя Корнілова видав адмірал Развозєв приказ до балтійської фльоти, в якій вїзвєє її, щобі була приготована на небезпеку, яка грозить їй від неприятеля, щобі оминала незгоди і виповнювала зарядження тимчасового правительства.

Центральний Комітет Робітничо жовнірської Ради та Комітет селян вїзвєє відозву до армії і до залїзничих та почтових урядників і служби, в якій вїзвєє їх, щобі не сповнювали приказів Корнілова, тільки виключно прикази тимчасового правительства і Робітничо жовнірської Ради. Подібне вїзване до залїзничників видав Керенський. Чотири полки козаків, що стоять в Петрограді, вїсказали вірність правительству а так само Робітничо жовнірська Рада з Кронштаду.

Змаганє привернуло старий лад в Росії прибирає головнїю на Україні сильно сєгрї форми і звертаєт ся безпосередно проти українського руху. Стояний під впливами сторонників старого ладу полк кірасирів уладив ба дитський напад на відходячий на фронт український полк імені Богдана Хмельницького. Два поїзди з українськими жовнірами острілювали з захисту кірасири на дорозі між Київом а найблизшою стацією Боярка скорострілами. Коло 20 людей з українського полку убито, близько 50 ранено. Стверджено, що сєй напад на українських жовнірів був зорганізований військовим контррозвідним бюром (від старої охрани). В згаданім бюрі працює багато галицьких і буковинських москвофілів: Геровський, Яворський, Дудикевич, Бендасюк і інші; вони доносять на Українців і намагають ся через ріжні вїзови викликати українське повстанє, щобі правительство при здушуваню такого мало нагоду здушити весь український рух. На чолі протиреволуційного руху на Україні стоять російські націоналісти під проводом членів Думи Савєнка і Шульгіна з їх головним органом "Київлянин".

Мимо всего на Україні панує ще зглядний спокій, в кожнім случаеть більший як в Петрограді або Москві.

НОВИНИ.

Президент української Парламентарної Рєпрезентації Юліян Романчук, віцепрезидент палати послів, приїхав на довгий побуг до Львова і замешкав при ул. Камп'яна ч. 5.

ПОСІЛ — українсько німецький САМОУЧОК укладу проф. Онуфрія Солтиса (4-те побільшене видане). Книгарська ціна у Львові і на провінції 2 К. — з поштовою пересилкою на пошлі почти 2.20, на звичайні поручено 2.50 (5 штук К 10., 10 штук К 18., вже оплачено. Висилки лише за попереднім надісланем готівки, за посліплатою о 70 с дорозше. Висилаю також Церк. Співаник з нотами на 4 голоси за 1 К., — Перли, шутки та вигадки, ціна К 1.20. Замовленя і гроші належить висилати на адресу: А. Окпиш, Львів, ул. Кадецька ч. 4.

Скликане парламенту. Австрійські парламент, котрий відрочено з початком літа, збирається на наради дня 25. сего місяця.

Рогатинська гімназія старанем Українського Товариства Педагогічного буде обмовлена і є всі вигляди, що зможе цілком невно остояти ся. Вправді поки що треба її примістити в будинку бурси, але пос. д-р Кость Левицький робить заходи, щоби війсковість полишила школі хоч одно крило гімназійного будинку. Управитель гімназії доповняє учительський збір, направа будинку в новім ході, отже по 20-ім вересня можна буде зачати правильну науку. Яка се важна для нас справа удержати сю гімназію, що ще в 1914 ім році мала перейти на державний етат, не треба й говорити. Тому професори, не заняті доси, повинні зголошувати ся особисто або листовно до Українського Товариства Педагогічного у Львові, ул. Мохнацького 12., а священники і учителі повинні розглянути ся за учениками тай зголошувати їх листовно до о. П. Кудрика в Рогатині.

Відновлене ц. к. української гімназії в Станиславові в шк. році 1917/18. З причини кінцевої направи і належитого відчищення шкільного будинку шкільний рік і правильна наука в ц. к. українській гімназії в Станиславові вичнет ся що йно в жовтні. Буде також отворена приготівляюча класа для тих учеників, що покінчили з ту класу народних шкіл. Точний реченець отвореня шкільного року подасть ся пізійше. Поки що звивається тих учеників, котрі мають намір вписати ся до станиславської гімназії, щоби для запевненя собі місця в гімназії вже тепер безпоровочно зголошували ся письменно (кореспонденційними картками) в моданем, до котрої класи зголошуют ся і де й коли покінчили безпосередно низшу класу. Зголошеня можна надсилати або просто до Дирекції ц. к. гімназії з українською мовою викладовою в Станиславові, або на руки директора д-ра Миколи Сабата у Відні VIII. Piaristengasse 54/14. Ті ученики, що в кінцем шкільного року 1915/16 були призначені до поправчого іспиту з одного предмету або доповняючого з кількох предметів, о скільки тих іспитів не зложили деінде протягом шкільного року 1916/17, можуть до них зголошувати ся вже тепер в Дирекції української гімназії в Станиславові. Приватні іспити, зглядно вступні до висшої класи відбудуть ся безпосередно перед отворенем нового шкільного року. — Д-р. Микола Сабат.

Дирекція приватної української гімназії в Долині, не будучи в силі всім листовно відповідати, подає інтересованим отсею дорогою до відома, що вписи до приватної української гімназії відбули ся в трех послідних днях серпня. Наука розпочала ся дня 3. вересня. В біжучім шкільнім році отворено класи від I. до VI. Однак мимо того, що наука вже розпочала ся, можуть ще додатково бути ученики прийняті, коли достаточо оправдають спізнене впису. При гімназії отворено бурсу. Містить ся вона в обширнім, а здоровім льокалі (шість кімнат). В бурсі мешкає з учениками двох учителів, в руках котрих спочиває нагляд педагогічний. Газдівство домашнє ведуть сестри Службениці св. Йосифа. Се все дає повну запоруку що бурса вповні відповість всім вимогам. Місячна оплата в бурсі визосить 60 кор. Може однак в цілости, або части бути вплачена натураліями. В бурсі є ще 10 вільних місць. Виділ Кружка У. П. Т. в Долині робить усильні заходи, щоби з днем 1. жовтня отворити I-ий рік приватного учительського семінара. Зголошеня приймає Дирекція гімназії.

Директором української гімназії в Тернополі іменовано проф. Юліана Левчицького, управителя української гімназії у Відні.

З українських гімназійних курсів у Гмінді. Шкільний рік на українських гімназійних курсах у Гмінді (Дол. Австрія) розпочнеть ся дня 17. вересня с. р. В сей день

т. с. богослуженє о 8 год. рано в таборівій церкві. З днем 18. вересня починає ся вже правильна наука. Вступний іспит до I. кл. гімназійальної та й до підготівляючої класи відбудеть ся в суботу дня 15. вересня с. р. Зголошеня до іспиту та й вписи учеників на курс приймають ся дня 14. вересня. Управа курсів звиває отсею дорогою бувших ученик в згаданих курсах, щоби найдалше до 16. вересня явили ся в таборівій бурсі. Зголошувати ся на згадані курси можуть також ученики низшої гімназії із сих повітів краю, де нема української середної школи, або де вона на разі в наслідок воєнних подій не функціонує. Ученики гміндських курсів дістають повне удержанє (харч одіж, обуву, книжки та добре приміщенє), педагогічний провід і лікарську опіку в таборівій бурсі даром на державний кошт. В першій мірі повинна користати з сього добродійства молодіж недавно відбитих повітів галицької України. Зголошеня треба слати на адресу підписаної управи. За управу курсів о. д-р Микола Конрад, Гмінд, (Gmind N. Ö.) Barakenlager.

Для виселенців в Чехії. Український Запомоговий Комітет для збігців з Галичини і Буковини у Відні іменував до обіздки та інспекції виселенців своїм делегатом на Чехію п. Василя Витвицького в Празі. Бувають случаи, що виселенці наші є наражені на втрати і терпіня, де отже поміч нехайно потрібна. Кому з наших земляків в Чехії знає такі случаи, зволить повідомити делегата на адресу: W. Wytwyskyj. Praha. Nusle 584.

Безплатна правна порада для українських жовнірів у Відні. Український Жіночий Комітет помочи раненим жовнірам у Відні, оснував по при секції помочи полоненим секцію безплатної правової поради для жовнірів і пошкодованих війною. В обсяг діланя тої секції входять слідуєчі справи: 1) причинки і підмоги евакуаційні, 2) пенсії немічників, додатки за зранене, додатки за медалі хоробрости, 3) відпустки в господарських цілях, 4) належитости за воєнні чинитьби, 5) воєнні шкоди. Управа секції постарала ся о участь фахових сил правничих. Хто хотів би звернути ся о правну пораду, зволить подати як найточнійшу інформацію. Письма треба адресувати так: Ukrainisches Damenhilfskomitee für verwundete Soldaten Wien VIII. Langegasse 5. (Rechtshilfesektion).

Платні посади рільничих секретарів і управителів канцелярій правової поради при Філіях „Сільського Господаря“, положених в ново-відбитій часті східної Галичини, можуть одержати наші інтелігентні люди і академики, емеритовані урядники, священники, які поки що є ще без посади, народні учителі і всі інші інтелігентні одиниці, які розпоряджають вільним часом і хотіли би помочи нашому сільському населеню при відбудові господарського житя, при віднові господарського житя, при віднові промислу і торгівлі, і взагалі давати пошкодованим раду і поміч у всіх тих правно адміністраційних справах, які викликала війна. Зголошувати ся належить як найскорше під адресою „Сільського Господаря“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. I, по верх, предкладаючи відписи свідоцтв відбутих студій і докладний опис житя з заміткою, котрий повіт є дотичному кандидатуви добре знаний, і де скотів би він працювати. Посади до обнятя зараз. Надає їх Головна Управа Товариства в порозуміню з дотичною Філією і на основі окремої умови. В зголошеню треба подати вимоги що до винагородження. Коли зголосить ся достаточне число кандидатів, Управа Товариства уладить для них інформаційний курс, на яким будуть могли вони бодай загально познакомити ся з сими всіми агендами, які будуть відтак нести на стачовищах рільничих секретарів і управителів канцелярій наших Філій. Першенство мають ті кандидати, які коли небудь працювали в нашім Товаристві і знають його організацію, що в зголошеню належить окремо замітити. — Президія „Сільського Господаря“ у Львові ул. Зіморовича 20.

Призначенє для генерал-губернатора Дорошенка. Віденські газети описуючи господарку двох москвофільських провідників на Буковині братів Геровських в Чернівцях підчас царського панованя, пише ось що про управу занятої Буковини генерал-губернатором Дорошенком. В Чернівцях правив краєм губернатор, який боронив населене перед давними напастям Геровських. Він розязав давну царофільську раду міську і установив нову, зложеноу із заступників всіх народностей і віроісповідань. Час від часу підносили ще голови підпори давнього правительства. Вони боронили ся всякими способами проти нового ладу. Російські чиновники і поліцейські, русофільські зрадники, які були втікли з краю і знова сюди вернули з російськими війсками, — з таких людей складала ся ватага, якою проводив Олександр Геровський. Щоби знова виплисти на верх, він почав боротьбу проти Дорошенка, спершу скриту, опісля вже явну. Та тут попав Геровський на свого. Коли виявило ся, що він із своїми приклонниками готує погром, вуличні разбуки, та веде протиреволуційну діяльність, Дорошенко взяв ся за примірне покаране провідника сього реакційного руху. Він велів Геровського узвзнити, закувати і відвезти в Росію. На очах всієї людности ведено русофільського героя під ескортою 20 козаків вулицями міста на залізничий дворець. Се було нагородою для населеня, яке стільки натерпіло ся під свого зрадника.

Помилуване Адлера. Як відомо, оборонець дра Фридриха Адлера, котрий в осени минушого року убив у Відні президента міністрів графа Штірке, вніс проти вироку жалобу неважности, яку між іншими виправдував тим, що вирок в справі Адлера був виданий виімковим судом, в місце якого повинні були судити судії присяжні. Найвисший Трибунал відкинув згадану жалобу неважности і вирок став правосильний. Цісар дарував засудженому кару смерти і Найвисший Трибунал присудив його на 18 літ тяжкої вязниці.

Німецькі послы за відокремленем Галичини. Часописи доносять з Відня, що особна комісія „Німецького Народного Союзу“ виготовила такі основи відокремленя Галичини: 1) Галичина остає вправді австрійським коронним краєм, але 2) тратить представництво в австрійській палаті послів і панів, 3) дотеперішні парламентарні послы з Галичини творять дві палати галицького сойму, 4) на випадок конфлікту між галицьким соймом а австрійським парламентом рішає комісія зложена з представників тих обох тіл, 5) коли би однак галицький сойм ділав на шкоду держави, в тім випадку тратить свої управління, 6) мовою порозуміня галицьких властей з осередним правительством є мова німецька, 7) Україні і Німці в Галичині дістануть відповідне число мандатів, їх язикові, народні, культурні і господарські домаганя будуть належно забезпечені, 8) місто Біла (Бяла) і околиця мають бути вилучені з Галичини і прилучені до Шлеска, як німецького коронного краю.

„Сільський Господар“ комуїкує нам: В справі цукру денатурованого для підготовування пчіл. Спільні заходи рільничих корпорацій австрійських в цілі добутя денатурованого цукру для підкормлюваня пчіл не увінчались успіхом, так як Міністерство скарбу у Відні в порозуміню з королівським угорським міністерством скарбу рескриптом з дня 18. серпня 1917 р. ч. 74.039 зборонило аж до відклику видаване неоподаткованого цукру на сю ціль. Пасічники, і рільничі корпорації, які в дни 1. вересня находили ся в посаданю денатурованого цукру мають додатково заплатити консумційний податок від нього, не дивлячись на се, що цукор сей з причини домішки піску чи трачіння став непригожим до людської консумції.

Пасічники, які лишились в потребі ратувати свої пчоли штучним підкормлюванем можуть увискати на сю ціль оподаткований цукор пчільний, о який мають звернути ся до Міністерства рільництва у Відні.

Уживайте „Данія“ до крохмаленя біля!

„ДАНІЯ“ найлучший виріб, який заступає **КРОХМАЛЬ**

ДАНІЯ

назвище і марка охор. повною застер.

**Не кищить біля!
Незрівняний в ужитю!
Розпускає ся в воді, не лишає осадю!
Зовсім не шкодить білю!**

Конечний в кождім господарстві, в шпиталях, монастирах, військових заведеннях і т. п.

НАБУВАТИ: в пачках оригінальних з описом легкого способу ужитя у всіх дрогеріях, корінних склепах і складах перфумерії і т. п. **по 80 с. і К 1-50**

Щоби охоронити наш артикул перед покутною продажею, відступаємо його поважнішим купцям у всіх місцевостях Галичини, Буковини і Польщі з відповідним рабатом і рекламою. Відповідні запити належить адресувати до:

„ДАНІЯ“ Централя для Галичини, Буковини і Польщі
Краків, Фльоріяньска 28, I. пов.

Ч. телефону 1416.

224-1-3

Щоби улегчити маніпуляцію готове Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові посередничити між пасічниками а Міністерством рільництва при добутоу оподаткованого цукру для підготованя пчіл і в тій цілі взиває свої Філії і Кружки а також своїх ПТ. мужів довіря безпроводно предлжити на адресу Товариства збірні замовленя на денатурований цукор, в яких має бути подано імя і назвиско пасічника, місце его осідку, почта, стація залізнична і число пнів для яких цукор призначений. Для інформації додає ся, що теперішний приділ цукру на пень виносив до 4 кг.

Збірні замовленя належить слати найделше по день 23. вересня б. р., бо пора вже спізнаєна. 24. вересня перешле підписане Товариство консигнацію замовлень до Міністерства рільництва і старатись буде о безпроводочний приділ цукру. За евентуальне спізнаєне достави цукру через Міністерство. Товариство не бере на себе ніякої відвічальности.

Нові господарські Уряди ц. к. Намісництва. Ц. к. Намісництво задумує в кождім повіті не належачім до круга діланя армії утворити в найблизшім часі окремі уряди рільничі, які будуть носити назву: „Рільничя Експозитура ц. к. Намісництва ч. . . в. . .“ („Landwirtschaftliche Expositur der k. k. Statthaltereі Nr. . . in . . .“). Дотеперішні рільничі районові централі будуть носити повисшу назву.

Ц. і к. Команда районових Централей в Кракові називатись буде тепер ц. і к. Команда рільничих Експозитур ц. к. Намісництва в Кракові.

Осідки рільничих Експозитур ц. к. Намісництва будуть покривати ся з осідками дотеперішних ц. і к. рільничих районових централей, а кромі сього новішні уряди, господарські повсталі в Рувській Раві, Сокалі, Жовкві, Камінці струмил., Городку, Львові, Бібрці, Перемишлянах, Жидачеві, Стрию і Долині.

Краєве Товариство господарське, „Сільський Господар“ у Львові.

Львові, ул. Бляхарська ч. 9. а по пробі голосу і слуху, та огляненню стану здоровля, послідує рішене що до привятя.

Львів, дня 7. вересня 1917.

За Ставропільський Інститут

Др. Федак

сеніор.

26-2-2

УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ У ВІДНИ

Д-р Евген Левицький

має

Адвокатську Канцелярію

де передше. Адреса така: Herrn Dr. Eugen Lewycky, Advokat in Wien VIII, Josefstädterstrasse 73 — або: Herrn Dr. Eugen Lewycky, RAbg. se und Advokat in Wien, I, Parliament.

4-5

Основане 1901. р.

КРАЄВЕ ТОВАРИСТВО КРЕДИТОВЕ

стов. зар. з обм. порукою

у Львові, ул. Домініканська, 11. (власний дім)

дає **Позички** а), на сільські грунти і міські реальности за гіпотекою або без гіпотеки на сплату до 15 літ, б), на векслі, в), на застав цінних паперів і житєвих поліс.

Уділ 50 К. Скоря виплата; можливо найнижші кошти.

Т-во приймає **Вкладки** на щадничі книжочки по 4%; довшеречинцеві льокації на умовлений висшій процент.

Т-во інформує і посередничить в справах обезпечень на жите безплатно.

Години урядові від 8-2 з пол. 8-10

НЕ ТРЕБА СТИДАТИ СЯ

щоби не стати калікою, хорим і нещасливим, але кому зробила ся пропуклина (брух) на животі, пупці або, що найчастійше буває, в пахвині і може вже опала на діл, — то треба сейчас замовити бандаж а чоловік уратає ся і буде міг здоров жити і навіть і тяжко працювати. Мужчини дістають пропуклину (брух) з праці, женщины при родах і рівнож з праці, а діти від біганя, скаканя, кашлю, плачу, утрудненого виходу стільця і т. д.

При замовленю бандажів треба подати міру ниткою або в сантиметрах, міряючи через бедра або клуби. Описати в котрій стороні находить ся пропуклина (брух) то є: чи коли ноги правої чи лівої, чи може по обох сторонах або може серединою долом живота? Чи опала діл? Як велика? Чи від давна? Вік? Заняте?

— За яку ціну? — Швайцарського систему бандажі коштують від 10 до 16 корон, а з англійськими пружинами і пучками виповненнями гумовим пілком від 18 до 32 корон, а також і дорожше.

Бандажі на обі пахи коштують ходвійно. Висилає ся дискретно і добре опакowane записяплатою або за попередним надісланем готівки. Виміну бандажів все приймає ся.

Фабрика бандажів на пропуклину
— М. Л. ПОЛЯЧЕК —
Самбір, 17. — Галичина.

6-6

**Розрадою у воєнним часі
в читанє**

цікавих і гарних книжок.

Такі книжки продаємо

по незвичайно дешевих передвоєнних цінах,

а саме:

- Оповіданя про Хведова Християнина і про друга його Оврама Жидовина — М. С. Ліскова — 20
- Вирід — оповіданє Осипа Шпунка — 60
- Зілляник — поезії Волод. Шашкевича — 40
- З півночи — твори Павла Граба — 40
- Задля хазайства — оповіданє Потапенка — 20
- Не селі — повість Т. Школиченка — 30
- Для загального добра — оповіданє Михайла Коцюбинського — 40
- Поезії — Осипа Маковця — 40
- Не той став — Іван Левицький — 60
- Дві долі — повість Данила Мордовця — 2

АДРЕСУВАТИ:

Книгарня Наукового Товариства Шевченка
2-7 Львів, Ринок ч. 10.

Оголошенє.

Ц. к. Заряд бараків табору виселенців в Гмнді Низша Австоля, гзиває отсїх всіх низше поданих людей, щоби безпроводно подали свої докладні адреси в справі цінних паперів IV. воєнної позички. Кореспондентку треба одресувати так: K. k. Barackenverwaltung, Gmünd N. O.

Гмнд, дня 11. серпня 1917.

За ц к. управу бараків Д-р БІЛИНСЬКИЙ.

Повіт Зборів.

- 1) Пушкар Анастасія, село Ізачів.
- 2) Рукавеш Федь, Вовчківці.
- 3) Пігань Анна

Повіт Бучач.

- 1) Сабадаш Спїрїдїон, село Дубенна.
- 2) Сабадаш Францішка, " "
- 3) Барціховська Анна, " "
- 4) Станбреш Федь, " "
- 5) Демчишин Йосиф, " "

Повіт Товшач.

- 1) Тереса Левицька, село Озерки.
- 2) Хромей Пасья, " "

Повіт Зборів.

- 1) Думанська Анна, село Ізачів.
- 2) Михайловська Параска, Вовчківці.
- 3) Коцики Онуфрій, " "
- 4) Піган Йосиф, " "
- 5) Мазуркевич Текля, Кабарівці.
- 6) Салюк Марія (Василь), Батьків.
- 7) Сямро Наталія, " "
- 8) Ковальська Анна, " "
- 9) Старик Пелягія, " "
- 10) Бугайський Іван, Кабарівці.
- 11) Скибин Ганка, Ярославичі.
- 12) Заборська Катерина, " "
- 13) Цуп Ядєоха (Гната), " "
- 14) Бартник Параска (Василь), " "
- 15) Калець Яким, " "
- 16) Рак Варвара, " "
- 17) Рак Анна, " "
- 18) Лисак Олена, Ярославичі.
- 19) Маланчук Яцко, Кабарівці.

179 2-3

Оголошенє.

АДВОКАТ КРАЄВИЙ

Д-р Д. ФРУХТЕРМАН

отворив канцелярію в Калуші.

22-2-2

Конкурс.

В виду освободженя дальших частній сїдмої Галичини оголошуєт ся додатковий конкурс на приняте зложців до безплатної бурси Ставропільського Інститута.

Хлопці повинні мати скінчену 2. або бодай 1. клясу гімназїальну, або виділову, а рївночасно безуслївно металічний — високий сопран, досконалий мизькальний слух, та набуту вже вправу в хоральнім співі.

Дальші услївїя: 13 рік житя, гр. кат. обряд. українська народність, відповідна скількість одежи, біля та обуви, книжки до науки і власна постіль в добрім стані.

Поданя питомців при долученю відписів метрики хресту, свідочств шкільних і убожества вносити належить до 15 вересня 1917 р., до Ставропільського Інститута у

Під Крилами Церков

Єе літературна лавіана, яка залетіла до нас із заморданної України.

Оповідане дуже інтересне і веселе.

НАПИСАВ ЗАКОРДОННИЙ УКРАЇНЕЦЬ Ю. СТРИЖАВСЬКИЙ.

Ціна 1.50, з пересилкою 1.60.

Замовляти: „Дешеве Видавництво“ Львів, Блякарська 18. П. пов. (ганок).

ДЯКА потрібно сейчас. Зголошена до уряду парохіяльного в Ляшках завязаних, почта в місці, повіт Рудки.
24-2-3

Ширіть „Свободу“

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ, ОБЕЗПЕЧЕНЬ
Львів, ул. Руська ч. 2а. (власний дім).
Телефон ч. 788. — Конто почт. Щадниць ч. 25261. — Жирове конто в Австро-Угорським Банку,

приймає до забезпечення від огню будинки, хатні і господарські, довнимо-сти, меблі, одягу і білизну, збірки в :: :: снопах і зерні, худобу і т. п. :: ::
Кожний Українець повинен асеку-вати ся від огню, щоб на случай по-жежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу
Кожний Українець повинен асе-куровати ся тільки в товаристві взаїмних забезпечень

„Дністер“

Нема жадного иншого українсь-кого товариства асекураційного, тільки один

„Дністер“

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за забезпечення селянських будинків.
„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам.
„Дністер“ оцінює та виплачує шкоди по огні скоро і ретельно, а на членів оцінкової комісії запрошує все двох господарів.
„Дністер“ дає підмоги українським шко-лам і бурсам, де виховують ся селянські діди.
Люди асекуровані в „Дністрі“ мо-жуть дістати позичку у всіх великих бан-ках і в товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1915 року 6,890.075 корон.
В „Дністрі“ можна забезпечити від крадени з вломом движимости вся-кого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за домовою опла-тою премії.

Адреса „Дністра“:

Товариство взаїмних забезпечень „ДНІСТЕР“ у Львові, уська 20.
Адреса для телеграм: „Дністер-Львів“.
Канцелярії Товариства отворені шо дня від 8-2 перед. пол.

ШУКАЮТЬ:

Андрій Осадців з Хомяківки і його зять Ан-дрій Галаарига з Пасовець — оба з Чортківщини — дають знати своїм родинам і своякам, шо они пере-бувають тепер в таборі виселенців в Гінді. Их адре-са: K. K. Barackanlage in Gind (Nr. 0). B. 117.
A. 27 2-2

Машини рільничі

Молотільні ручні і кератові, січкарні, плуги, борони і инші, першої якости подає як довго висгарчить запас, як також удержує репарацийний варстат

Теодер Гуль в Раві руській.
2-3 25.

Земельний Банк Гіпотечний

Спілка акційна у Львові

(ул. ПідвалЄ 7.)

Акційний капітал K 1,364,000
Резерви 336,000
Власний маєток K 1,700,000

На основі Найвисшого уповзнення — мі-ністерства внутрішніх справ в порозумінню з міністерствами скарбу і справедливости затвер-дило рескриптом з 25. мая 1917 поширення ді-яльности Банку.

На тій основі Земельний Банк Гіпотечний Удільює гіпотечні позички до сплати в дрібних ратах;

вексельні позички (есконт векслів) та позички на підклад цінних паперів;

Купує і продає всякі вартні папери, дає на них зачети і сталі кредити;

Приймає вклади і опроцентує їх від сліду-ючого будного дня по зложенню до дня виплати; вплата можна довершувати без коштів чеками, які Банк розси-лає аа бажане;

Миняє заграничні гроші, гроші банкноти і ви-плачує всякі купони;

Посередничить в купні і продажі, т. е. на замовлення купує і на припорученне продає комісово всякі ефекти, знаряди, машини, товари та земельні посілости;

Основує і заводить хліборобські, промислові і инші підприємства (також спілкові);

Приймає в перехонок вартні папери і дорого-цінності та завідує ними;

Всякі банкові припоручення переводить під найкориснішими умовами.

Кому пропала гроші!

з тої причини, шо не знав приписів про вій-скові причинки і заосмотрене родин осіб вій-скових, той нехай купить собі книжку напи-сану Володимиром Целевичом, яку видало Краєве господарське Товариство „Сільський Господар“ п. з.:

„Війскові причинки і заосмо-трєня родин осіб війскових“.

Книжка ся обіймає 9 аркушів друку і го-ворить ся в ній про новий і старий причинко-вий закон, про державні заомоги, про заос-мотрене родин офіцерів і війскових урядни-ків, про заосмотрене інвалідів і про заосмо-трєне родин померших жовнірів і офіцерів.
Крім сєго подано в ній 33 азори прошенєв, представлень, зажалень і підкликів.
Один примірник коштує 2 корони на по-ручену почтову пересилку треба долучити 65 сот.

Висилає тільки за готівку:

Канцелярія Краєвого господарського Товариства „Сільський Господар“ Львів, ул. Зіморевича ч. 20. і

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка Львів, Ринок ч. 10.

АДВОКАТ КРАВЕЙ

Др. Евгеній Гвоздецкий

веде канцелярію

у Львові, при улиці Краоїцких Б.

РУСЬКА ШАДНИЦЯ

в Перемишлі, вулиця Косцюшка ч. 8.

Приймає і виплачує шадницькі вклади щоденно в годинах урядових. Вкладки опро-центує на 4%, починаючи ажє від сліду-ючого дня по дня зложеня аж до послідного дня перед днем відобраня.

ВКЛАДКИ в „Руській Шадниці“ можна складати особисто в касі товариства, почто-вими переказами, грошезими листами, чеками поштової Шадниці, які Дирекція Шадниці на жадане безплатно доставляє, і в філіях бажку австро-угор. на рахунок „Руської Шадниці“.

Удільє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизаційними ратами на протяз літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, й на есконт векслів. Спра-ви позичок подагоджуєсь можливо скоро.

Посередничить у виеднуваню позичок в Гал. Военнім Зав. Кредитовім в Кракові.

Всяких інформалій і друкія удільє канце-лярія „Руської Шадниці“ ул. Косцюшка, На-родний Дім, 1. пов. щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі неділів і українських свят.

Після § 14. устава „Руської Шадниці“, затвердженого через п. к. міністерство вну-трішніх справ вклади в товаристві „Руськи Шадниці“ в Перемишлі жадують ся до льо-кацій пупільярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Шадниця“ пупільярну обез-пеку.
24-? 56

КРІВАВОГО РОКУ ілюстрований альманах на 1917 рік

ЗЛАДИВ

ЯРОСЛАВ ВЕСОЛОВСЬКИЙ.

230 сторін.

55 ілюстрацій.

Між иншим:

Більша новеля „МАРІЯ“ Василя Стефаника.
З восмертної теки „ДВІ ЧЕТИ“ Івана Франка.
Положеного Українця „ПОЕЗИИ“ Кобця О.

ЦІНА з КОРОНИ — порто 20 сот. — поручено 55 сот.

Замовляти:

„НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ“ Wien VIII., Josefstädterstrasse 48. I. 18.

Висилаємо оборотно — тільки за готівку.

